

TÉMA DENÍKU

Mobil jako televize. Pravidla pro koncesionářské poplatky se změní

Okruh plátců koncesionářských poplatků za televizní a rozhlasové vysílání se od 1. ledna 2025 rozšíří. Kromě domácností s televizory či rádií budou mít nově povinnost platit i majitelé chytrých telefonů nebo počítačů. Dojde i k navýšení paušálu.

KAMILA MINAŘIKOVÁ

Až čtvrt milionu nových plátců koncesionářských poplatků má přinést novela zákona o České televizi a Českém rozhlasu. Podle ní se také zvýší měsíční poplatky nebo se změny jejich výpočet pro firmy, které nově nebudou platit za každý přijímač, ale podle počtu zaměstnanců. Velký přehled Deníku přináší odpovědi na nejdůležitější otázky týkající se chystaných změn.

Od kdy se výše poplatků mění a proč?

Ministerstvo kultury na začátku září představilo novelu, která má začít platit na začátku roku 2025. Momentálně je návrh v připomínkovém řízení. Znění novely rozšiřuje okruh poplatníků a zároveň zvyšuje výši poplatků. Důvodem je snaha o udržitelnost financování veřejnoprávních médií. „Poplatky se u České televize nezvyšovaly patnáct let, u Českého rozhlasu dokonce osmnáct let, současná hodnota poplatku je tak po zohlednění inflace zhruba poloviční než při posledním zvýšení,“ vysvětlil ministr kultury Martin Baxa (ODS).

Jak se změní výše poplatku?

V případě České televize domácnosti zaplatí o pětadvacet korun měsíčně víc, tedy celkem 160 korun. Posluchači rozhlasu si připlatí desetikorunu, celkově je tedy poplatek vyjde na 55 korun.

Koho všeho se poplatky dotknou?

Poplatky platí fyzické i právnické osoby. Na tom se nic nemění. Poplatek budou platit domácnosti a platí vždy jeden poplatek, i pokud mají více přijímačů. Novinkou je způsob výpočtu poplatku u firem. Nově se bude určovat dle počtu zaměstnanců firmy. Nejvýraznější změnou je rozšíření okruhu plátců. Od ledna 2025 mají za veřejnoprávní média platit nejen majitelé televize a rádií, ale také chytrých mobilních telefonů a počítačů. A to jak stolních, tak notebooků či tabletů. V současné době přispívá 3,3 milionu koncesionářů České televizi

a tři miliony koncesionářů Českému rozhlasu, s novelou se má okruh rozšířit o dalších čtvrt milionu.

Jak je vybírání poplatků v České republice právně ošetřeno?

Povinnost platit poplatky ustanovuje zákon o České televizi a Českém rozhlasu a zákon o rozhlasových a televizních poplatcích. Jedním z důvodů, proč fungují veřejnoprávní média a platí se za ně, je podle znění zákona snaha zajistit jejich nezávislost na výkonné moci a veřejných rozpočtech.

Kde se mohou lidé k platbě poplatků přihlásit?

Povinnost vzniká každé domácnosti, která má technicky způsobilý televizní či rozhlasový přijímač. Do evidence poplatníků je třeba se přihlásit do patnácti dnů ode dne, kdy jste se stali poplatníkem. S novelou se nic nemění. „Platit je možné přímo České televizi a Českému rozhlasu nebo prostřednictvím České pošty, konkrétní způsoby přímé úhrady si určují veřejnoprávní média, která poplatky vybírají,“ doplnila mluvčí ministerstva kultury Jana Malíková. Můžete si zadat příkaz k pravidelnému bankovnímu převodu nebo platit například skrze SIPO. Za nesplnění oznámovací povinnosti je nutné kromě dlužných poplatků zaplatit pokutu pět tisíc korun za rozhlas nebo deset tisíc za televizi.

Kdo je od poplatku osvobozen?

V tomto případě nijak nerozhoduje divácký či posluchačský vkus ani fakt, zda jste konzumentem veřejnoprávních médií, či ne. Od povinnosti platit mohou majitelé přijímačů osvobodit zdravotní či sociální důvody. Poplatkům se vyhnou lidé s úplnou nebo praktickou slepotou obou očí a úplnou či praktickou hluchotou či lidé s čistým příjmem nižším, než je 2,15násobek životního minima. K osvobození je zapotřebí se přihlásit a skutečnost doložit. Osvobození od poplatků jsou také cizinci, kteří v Česku

nemají trvalý nebo dlouhodobý pobyt.

Co se z poplatků platí?

Jak Česká televize, tak Český rozhlas mají několik vysílacích platform, které nabízí program široké společnosti, bez ohledu na věk, pohlaví či vyznání a sexuální orientaci. Cílí na všechny skupiny společnosti. „Česká televize nabízí svým divákům program na dvou plnoformátových a čtyřech tematických stanicích, služby iVysílání,

doplňující webové platformy typu ČT edu či Děčka, i nejobtížnější archiv v České republice,“

přiblížila nabídka televize mluvčí Karolínka Blinková. Loni Česká televize vyrobila 3900 různých pořadů. Poplatky jsou využívány především k tvorbě obsahu. Podle výroční zprávy o hospodaření České televize za rok 2022 šlo 98 korun z vybraných 135 na tvorbu obsahu.

Jaká je praxe v jiných zemích?

Přehled o zahraniční praxi najdeme například v reportech Evropské vysílací unie (EBU). Ta v roce 2022 sdrožovala 56 zemí. Poplatky se platily ve dvaceti z nich a vybralo se na nich 21 miliard eur (514 miliard korun). Průměrně tak domácnost v zemích EBU platí částku 0,28 eura denně, což je necelých sedm korun. Řada zemí ale od placení poplatků v posledních letech upustila, loni se tak stalo třeba v Dánsku, Turecku nebo ve Francii. V jiných se poplatek převedl do jiného druhu daně. Například v Německu a Švýcarsku je součástí daně z nemovitosti. V Dánsku, Severní Makedonii nebo Rumunsku se převádí z výběru daní do státního rozpočtu.

„Řada zemí od placení poplatků v posledních letech upustila, loni se tak stalo třeba v Dánsku, Turecku nebo Francii.“

„Poplatky se u České televize nezvyšovaly patnáct let. Jejich současná hodnota je tak po zohlednění inflace zhruba poloviční.“



Foto: Shutterstock

Názory odborníků

Povinnost platit koncesionářské poplatky se často stává terčem kritiky, a to nejen ze strany samotných poplatníků. Na druhé straně ji ale obhajuje řada odborníků na mediální prostředí či politiků. Přinášíme názory některých osobností z mediálního, ale také třeba z podnikatelského prostředí.

Radomil Bábek,



předseda Podnikatelských odborů

Veřejnoprávní média potřebujeme. Jejich funkcí však má být služba veřejnosti, vyvážené zpravodajství i s informacemi, které se třeba vládě nebo vedení Evropské unie zcela nehodí. Zatím ale Česká televize i Český rozhlas slouží především vládě a nátlakovým skupinám a informuje nás někdy velmi jednostranně. To je nepřijatelné. Zvýšení poplatků vnímáme negativně v neposlední řadě i kvůli tomu, že jako podnikatelé musíme umět počítat a hospodařit se ziskem. Proč by tedy televize i rozhlas měly mít takové obří příjmy, se kterými pak nakládají velmi neohospodárně.



Martin Luhan

mediální odborník z expertní skupiny Frank Bold

V době krizí anebo naopak národních či sportovních svátků jsou najednou i nevidáci rádi, že média veřejné služby existují. Ale především vládní koalice novelou ukazuje, že onou službou, za niž platíme koncesionářským poplatkem, není to, že se můžu podívat na několik svých vybraných pořadů. Tou službou je, že má každý přístup k solidnímu zpravodajství, že lidé, kteří nemohou do divadla, mají šanci zhlédnout přenos divadelního představení, že děti, které nemohou do školy, mají šanci se vzdělat. Zkrátka že rozhlas a televize plní veřejnou službu. A je v zájmu společnosti ji finančně podpořit, jako je tomu u vzdělávacích nebo kulturních institucí.

Josef Jaroš



předseda představenstva Asociace malých a středních podniků České republiky

Vnímáme návrh výpočtu poplatků jen jako další snahu získat prostředky do rozpočtu a další zbytečný výdaj, který nic nevyřeší, jen přispěje k dojmu, že problémy státní kasy mají zaplatit podnikatelé a jejich zaměstnanci.



Marta Nováková

předsedkyně asociace režisérů, scenáristů a dramaturgů

Vnímáme tento krok ministerstva kultury, potažmo celé vlády, jako deklaraci skutečnosti, že obsah vytvářený veřejnoprávními médii má svou nepochybnitelnou kulturní a společenskou hodnotu a je potřeba vytvořit pro jeho tvorbu patřičné podmínky.

Tomáš Nahodil



advokát a novinář (na sociální síti X)

Nevím, co je větší ostuda. Jestli to, že rozhlasové/televizní poplatky byly tolik let tak nízké, nebo to, že když už je vláda konečně zvedá, tak ani ne o celou inflaci od posledního zvýšení. Chtělo by to víc odvahy. Bez silných a nezávislých veřejnoprávních médií se neobejdeme.